

ค. ต่อหน้าคือลับหลังร้าย

ง. ปากร้ายแต่ใจดี

๓. “บั้นน้ำเป็นแก้ว” หมายความว่า

ก. เอาเรื่องไม่จริงมาพูด

ข. พูดยาจะฉาน

ค. ทำให้น้ำแข็งตัว

ง. พูดถึงแต่สิ่งที่ไม่ดี

๔. คน กับ บ้าน ฉะนั้น นก กับ _____

ก. ต้นไม้

ข. ผลไม้

ค. ป่า

ง. รัง

๕. เรือ กับ แม่น้ำ ฉะนั้น รถยนต์ กับ _____

ก. ทางบก

ข. น้ำมัน

ค. ถนน

ง. ภูเขา

๖. บ้าน กับ หลังคา ฉะนั้น ร่างกายมนุษย์ กับ _____

ก. เล็บ

ข. เท้า

ค. ศีรษะ

ง. หมวก

๗. คำที่ตรงข้ามกับ “ตระหนี่” คือ

ก. ขี้เหนียว

- ข. ใจบุญ
- ค. หรรษา
- ง. ฟุ่มเฟือย

๘. คำที่ตรงข้ามกับ “ว่องไว” คือ

- ก. เชื่องช้า
- ข. รวดเร็ว
- ค. คล่องแคล่ว
- ง. อ่อนแอ

๙. คำที่ตรงข้ามกับ “เครื่องขรีม” คือ

- ก. ตึงเครียด
- ข. รื่นเริง
- ค. เศร้าซึ้ง
- ง. พศนน้อย

๑๐. คำที่ตรงข้ามกับ “โหดเหี้ยม” คือ

- ก. ใจอ่อน
- ข. ก้าวร้าว
- ค. ใจดี
- ง. หักห้าม

๑๑. คำที่เข้าพวกกับ “ทุ่ง นา ไร่” คือ

- ก. ควาย
- ข. สวน
- ค. วา
- ง. พืช

๑๒. คำที่เข้าพวกกับ “หนาว เย็น ร้อน” คือ

- ก. อุ่น
- ข. รุสีก

ค. อากาศ

ง. ทุกข์

๑๓. คำที่เข้าพวกกับ “จิวร ย่อม ทาลบัตถ” คือ

ก. ภิกษุ

ข. ระฆัง

ค. บาตร

ง. โบสถ์

๑๔. คำที่เข้าพวกกับ “ครู ช่างไม้ แพทย์” คือ

ก. อาชีพ

ข. สังคม

ค. เกษตรกร

ง. งาน

๑๕. คำที่เข้าพวกกับ “มังกร ครุฑ พญานาค” คือ

ก. นกกีวี

ข. กิन्नร

ค. หมี่ขาว

ง. ปลาไหลไฟฟ้า

๑๖. ความหมายข้อใดที่แสดงว่าเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของมนุษย์

ก. หน้าต้ำน

ข. หน้าแง

ค. หน้าตัง

ง. หน้าม้

๑๗. ข้อใดเป็นประโยคคำถาม

ก. ฉันจะไม่ยุ่งกับใคร

ข. จะไม่มีใครอยู่ในห้อง

- ค. เช้าวันนี้ใครจะเฝ้าบ้าน
- ง. ใครจะไปกับฉันก็ได้

๑๘. ข้อใดมีลักษณะเป็นประโยค

- ก. ร่วมโพธิ์ร่วมไท
- ข. เลือดเนื้อเชื้อไข
- ค. ล้มลุกคลุกคลาน
- ง. ลางเนื้อชอบลางยา

๑๙. การรู้จักตีชมหนังสืออย่างมีเหตุผลเมื่ออ่านแล้ว เรียกว่าอย่างไร

- ก. การเล่าเรื่อง
- ข. การวิจารณ์
- ค. การชี้แจง
- ง. การแนะนำ

๒๐. “ขอใจนุชที่ฉันสุจริตรัก ให้แน่นหนักเหมือนพุทธรูปเลขาข้า” ข้อความนี้มีความหมายตรงกับ

- ก. จิตใจมั่นคง
- ข. มีใจเยือกเย็น
- ค. ใจดีอย่างพระ
- ง. ใจงามเหมือนรูปร่าง

๒๑. คนบางคนมักจะ “ใกล้เกลือกินต่าง” หมายความว่า

- ก. ไม่ได้รับประโยชน์จากของดีที่ใกล้ตน
- ข. ได้รับประโยชน์จากของดีที่อยู่ใกล้ตน
- ค. ชอบกินเกลือกินมากกว่าต่าง
- ง. ได้ใช้ประโยชน์ทั้งเกลือกินและต่าง

๒๒. ผู้ใหญ่ชอบพูดเสมอว่า “ระวังน้ำลดตอผุด” ผู้พูดหมายความว่า

- ก. เวล่าน้ำท่วมจะมีตอไม้มาทับถมกันมาก
- ข. คนเราพอหมดอำนาจความชั่วความเลวก็จะถูกเปิดเผย
- ค. คนเรามากพยายามซ่อนความผิดเสมอ
- ง. น้ำขึ้นน้ำลงเหมือนความดีความเลวของมนุษย์

๒๓. หนังสือพิมพ์ลงพาดหัวข่าวว่า “เกลือเป็นหนอน” ในหน่วยงานของเราแห่งหนึ่ง หมายความว่า

- ก. พวกเรามีศัตรูเสียแล้ว
- ข. พวกเรากลายเป็นศัตรูของกันและกัน
- ค. ศัตรูเข้ามาปลอมเป็นมิตรของเรา
- ง. คนในพวกเรากลายเป็นฝ่ายศัตรู

๒๔. ในการไตสวนพยานรู้เห็นคนหนึ่ง ผู้ไตสวนพบว่าพยานคนนั้นมีลักษณะเหมือน “น้ำท่วมปาก” ซึ่งหมายความว่า

- ก. รู้แต่ไม่ต้องการพูด
- ข. รู้แต่ไม่ได้พูด
- ค. รู้แต่พูดไปก็ไม่มีประโยชน์
- ง. รู้แต่พูดไม่ได้

๒๕. สุนทรเป็นคนชอบ “เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน” หมายความว่า

- ก. สุนทรชอบหารายได้ครั้งละเล็กละน้อยมารวมกัน
- ข. สุนทรชอบทำงานที่ใต้ถุนบ้าน
- ค. สุนทรใช้จ่ายอย่างกระหน่ำกระแหม่
- ง. สุนทรชอบใช้จ่ายเงินมากๆ ในคราวเดียวกัน

๒๖. ข้อใดมีพีชมากที่สุด

- ก. พรรณผักพาดผ่านก้านบุปผา
- ข. แพงพวยพุ่งพาดพินสันตะวา
- ค. กล้วยระกำอัมพาพฤกษาปราง
- ง. สาหร่ายเรียงเคียงทับกระบับจอก

๒๗. “ธรรมทว่าคนปากกัน ที่จะนั่งอยู่นั้นไม่ได้ จำจะแคะค้อนก่อนว่าไป ให้เขา
ซัดใจจึงว่าดี” ในข้อความนี้ คนปากกันคือคนประเภทใด และความพอใจ
ของคนปากกัน คืออะไร

- ก. คนพูดมาก พอใจเมื่อเห็นคนอื่นให้ความสนใจตน
- ข. คนชอบว่าร้ายผู้อื่น พอใจเมื่อเห็นคนอื่นโกรธ
- ค. คนพูดหยาบ พอใจเมื่อเห็นคนอื่นนิ่ง
- ง. คนพูดจาห้าวหาญ พอใจเมื่อเห็นคนอื่นคล้อยตาม

๒๘. “เมื่อย่านพิศฟ้างเพียง

มารดา

ทรัพย์ท่านคืออิฐผา

กระเบื้อง

รักสัตว์อื่นอาตมา

เทียบเท่า กั้นแฮ

ครองตั้งน้จักเปลือง

ปลตพินสงสาร

ข้อความนี้สอนอะไร

- ก. ให้มีเมตตากรุณา
- ข. ให้มีสัมมาคารวะ
- ค. ให้ประหยัดทรัพย์
- ง. ให้รักษาศีล

๒๙. ตัวเอกในภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง “หาบสองบ่า” อาสาสองเจ้า” เขามีบทบาทอย่างไรในเรื่องนี้

- ก. ทำงานเกินหน้าที่
- ข. ทำงานหนักเกินไป

- ค. ทำงานให้ทั้งฝ่ายตนเองและฝ่ายศัตรู
- ง. ทรมานต่อเจ้านายของตนจนโดนลงโทษให้ทำงานหนัก

๓๐. บิดามักจะสั่งสอนวิฑูรย์เสมอว่า “นอนสูงให้นอนกว่า นอนต่ำให้นอนหงาย”
บิดาของวิฑูรย์ หมายความว่า

- ก. ให้วิฑูรย์นอนเปลี่ยนอิริยาบถบ่อยๆ
- ข. ให้วิฑูรย์นอนคว่ำ กับนอนหงาย
- ค. ให้วิฑูรย์นอนในที่สูงบ้างต่ำบ้างสลับกันไป
- ง. ให้วิฑูรย์ระวังอันตรายตลอดเวลา

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการทดลอง

หน้า ๒๔๗ ถึงหน้า ๒๕๗

สภาวะ : ๑ ๒ ๓ ๔ ๕

กลุ่ม _____

๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ผู้เล่น

๑ ๒ ๓ ๔ ๕

วันที่ _____ มกราคม/กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐

เวลา _____

กรรมการ _____

แบบสอบถามหลังการเล่นเกม

ตอน ๑ : ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำทั่วไป

คำแนะนำในการตอบ

แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสำรวจความคิดเห็นของเด็ก เกี่ยวกับการกระทำประเภทต่าง ๆ ขอให้ท่านอ่านข้อความอย่างช้า ๆ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับท่านมากน้อยเพียงไร หรือไม่จริงเลย แล้วเลือกตอบจาก จริงที่สุด ก่อนข้างจริง ไม่ค่อยจริง ไม่จริงเลย โดยเลือกขีดเครื่องหมาย (✓) บนตัวอักษร ก หรือ ข ของวลีนั้น เพียงขีดเดียว ก. แสดงว่า มาก ข. แสดงว่า น้อย ทั้งตัวอย่างต่อไปนี้

ฉันชอบกินกล้วยเคี้ยวมากกว่าข้าว

<u>ก</u>	<u>ข</u>
จริงที่สุด	

<u>ก</u>	<u>ข</u>
ก่อนข้างจริง	

<u>ข</u>	<u>ก</u>
ไม่ค่อยจริง	

<u>ข</u>	<u>ก</u>
ไม่จริงเลย	

ถ้าท่านขีดถูกที่ จริงที่สุด-ข. แสดงว่าท่านเห็นว่าประโยคนั้น จริงที่สุด-น้อย โท้งไปทางก่อนข้างจริง แต่ถ้าผู้ขีดตอบ จริงที่สุด-ก. แสดงว่าประโยคนั้น จริงที่สุด-มาก เป็นคำตอบที่ท่านมั่นใจว่าจริงอย่างยิ่งสำหรับตัวท่านเอง

โปรดตอบให้ครบทุกข้อ ถ้าไม่เข้าใจโปรดถามอาจารย์ก่อนตอบ

๑. การใช้เล่ห์เหลี่ยมเพื่อเอาชนะในการแข่งขันเป็นสิ่งที่เหมาะสม

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๒. ทองแถมขึ้นรถไฟโดยไม่เสียค่าโดยสาร แต่ต่อมาทองรำรวยขึ้น จึงส่งเงินไปให้การรถไฟ ท่านเห็นด้วยกับการกระทำของทองหรือไม่

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๓. ในการเล่นทายปัญหาเรารู้ว่าคนอื่นแอบเปิดตำราเราจึงเปิดตำราบ้าง

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๔. การโกหกพ่อแม่เป็นเรื่องธรรมดา

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๕. เมื่อรู้ว่าเพื่อนลอกตำราเข้าห้องสอบ แต่แดงก็ยังไมยอมทำตามเพื่อน ท่านเห็นด้วยกับการกระทำของแดงหรือไม่

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๖. จิมรู้สึกดีใจ ที่เธอสามารถเอาชนะเพื่อนได้โดยที่เพื่อนจับไม่ได้ว่าเธอโกง ท่านเห็นด้วยกับจิมที่เธอรู้สึกดีใจหรือไม่

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๗. บุคคลจะไม่สบายใจถ้าเราไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับคนอื่น

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๘. คนที่ไม่กล้าโงกก็เพราะเกรงว่าผู้อื่นจะรู้เข้า และว่าเขาเป็นคนไม่ดี

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๙. คนเราไม่ยอมทำในสิ่งที่ผิดศีลธรรม แม้ว่าใครไม่รู้ ผีสางเทวดาก็รู้

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๑๐. แดงรู้สึกดีใจมาก ที่เขาสามารถหลอกลูกค้าให้ซื้อของของเขาในราคาแพงได้ ท่านเห็นด้วยกับแดงที่รู้สึกเช่นนั้นหรือไม่

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๑๑. แดงยกยอกเงินจากการขายของส่วนหนึ่งของบริษัทไว้ เพราะคนที่นี่เขาทำกันอย่างนี้ ท่านเห็นด้วยกับการกระทำของแดงหรือไม่

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๑๒. ในการแข่งขัน คนโกงเท่านั้นที่ไม่ยอมโกงเมื่อรู้ว่าผู้อื่นโกง

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๑๓. การโกหกเพื่อนให้หลงเชื่อได้ เป็นสิ่งที่น่าภูมิใจ

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๑๔. หลังจากโกหกคนอื่นแล้ว เราจะรู้สึกเสียใจ

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๑๕. เพราะเกรงว่าคนอื่นจะรู้ คนเราจึงไม่ทำอะไรที่ผิดศีลธรรม

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๑๖. คนเราจะรู้สึกดีใจ หลังจากที่ได้ละเว้นไม่กระทำความเลว เช่น ไม่โกหก ไม่โกง เป็นต้น

ก ข ก ข ข ก ข ก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเลย

๑๗. การเกลี้ยเพื่อนให้ได้รับความอับอาย เพื่อความสนุกสนาน

ก ข ก ข ข ก ข ก
น่าทำที่สุด ค่อนข้างน่าทำ ไม่ค่อยน่าทำ ไม่น่าทำเลย

๑๘. การส่งการบ้านตรงตามเวลาทุกครั้ง

ก ข ก ข ข ก ข ก
น่าทำที่สุด ค่อนข้างน่าทำ ไม่ค่อยน่าทำ ไม่น่าทำเลย

๑๙. เวลานั่งรถเมล์ูกให้เติกหรือคนชรา นั่ง

ก ข ก ข ข ก ข ก
น่าทำที่สุด ค่อนข้างน่าทำ ไม่ค่อยน่าทำ ไม่น่าทำเลย

๒๐. ดูหนังบู๊ล้างผลาญ แล้วเอาอย่าง

ก ข ก ข ข ก ข ก
น่าทำที่สุด ค่อนข้างน่าทำ ไม่ค่อยน่าทำ ไม่น่าทำเลย

๒๑. การแต่งเครื่องแบบอย่างเรียบร้อยมาเรียนทุกวัน

ก ข ก ข ข ก ข ก
น่าทำที่สุด ค่อนข้างน่าทำ ไม่ค่อยน่าทำ ไม่น่าทำเลย

๒๒. การให้เพื่อนยืมเสื้อกันหนาวใส่ ถ้าเรามีหลายตัว

ก ข ก ข ข ก ข ก
น่าทำที่สุด ค่อนข้างน่าทำ ไม่ค่อยน่าทำ ไม่น่าทำเลย

๒๓. เมื่อไม่พอใจคนที่เราทำอะไรเขาไม่ได้ ก็หาทางออกโดยทำลายข้าวของหรือทำกับคนที่เราพอจะทำเขาได้

<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>
น่าทำที่สุด	ค่อนข้างน่าทำ	ไม่ค่อยน่าทำ	ไม่น่าทำเลย				

๒๔. การล้างมือทุกครั้งก่อนรับประทานอาหาร

<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>
น่าทำที่สุด	ค่อนข้างน่าทำ	ไม่ค่อยน่าทำ	ไม่น่าทำเลย				

๒๕. การวิ่งแกสตัว เพราะเห็นว่าสนุก

<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>
น่าทำที่สุด	ค่อนข้างน่าทำ	ไม่ค่อยน่าทำ	ไม่น่าทำเลย				

๒๖. การแบ่งปันขนมให้เพื่อนหรือพี่น้องทุกครั้งที่มีขนม

<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>
น่าทำที่สุด	ค่อนข้างน่าทำ	ไม่ค่อยน่าทำ	ไม่น่าทำเลย				

๒๗. การเด็ดดอกไม้ในสวนสาธารณะ

<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>
น่าทำที่สุด	ค่อนข้างน่าทำ	ไม่ค่อยน่าทำ	ไม่น่าทำเลย				

๒๘. การช่วยคนแปลกหน้าเข็นรถของเขาที่ตายข้างถนน

<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>
น่าทำที่สุด	ค่อนข้างน่าทำ	ไม่ค่อยน่าทำ	ไม่น่าทำเลย				

๒๙. การฆ่าสัตว์โดยไม่ผิดกฎหมาย

<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>
น่าทำที่สุด	ค่อนข้างน่าทำ	ไม่ค่อยน่าทำ	ไม่น่าทำเลย				

๓๐. การเขียนสติกเกอร์บนโต๊ะเรียนหรือเก้าอี้จนน่าเกลียด

<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>
น่าทำที่สุด	ค่อนข้างน่าทำ	ไม่ค่อยน่าทำ	ไม่น่าทำเลย				

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเล่นเกม

๑. ข้าพเจ้าตั้งใจเล่นเกม เพราะหวังว่าจะได้รับรางวัลที่ดีที่สุด
<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>
จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
๒. ข้าพเจ้าจะรู้สึกเสียดายมากถ้าไม่ได้รับรางวัลหลังการเล่นเกม
<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>
จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
๓. ข้าพเจ้าเห็นว่ากรรมการไม่ควรให้รางวัลในการเล่นเกมนั้นเลย
<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>
จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
๔. ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าจะชอบรางวัลที่กรรมการจะแจกให้อย่างมาก
<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>
จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
๕. ข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความสนใจกับรางวัลที่จะได้รับในการเล่นเลย
<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>
จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
๖. เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้เล่นเกม ข้าพเจ้าเกรงว่าจะเล่นได้ไม่ดีพอ
<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>
จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
๗. ข้าพเจ้าเกรงว่าจะมีคนอื่นคอยสังเกตในขณะที่ข้าพเจ้ากำลังเล่นเกม
<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>
จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
๘. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ต้องบันทึกคะแนนการเล่นเกมนั้นด้วยตัวเอง
<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ก</u> <u>ข</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>	<u>ข</u> <u>ก</u>
จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย

๙. ถ้ามีใครมาซักถามเรื่องเล่นเกม ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่า จะเล่าความจริงทุกอย่างให้ทราบ

<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>
จริงที่สุด		ค่อนข้างจริง		ไม่ค่อยจริง		ไม่จริงเลย	

๑๐. กรรมการไม่ควรบอกว่าจะมีการให้รางวัล เพราะทำให้ข้าพเจ้าพะวงที่จะได้รับรางวัล

<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>	<u>ข</u>	<u>ข</u>	<u>ก</u>
จริงที่สุด		ค่อนข้างจริง		ไม่ค่อยจริง		ไม่จริงเลย	

ให้ขีดเครื่องหมาย (✓) ลงหน้าข้อความที่ท่านเลือก

ก่อนที่นักเรียนจะเริ่มเล่นเกม ได้มีนิสิตที่อายุมากกว่านักเรียนเองเล่นอยู่ก่อนแล้ว
นักเรียนคิดว่านิสิตคนนั้นได้โกงในการเล่นหรือไม่

- นิสิตผู้นั้นโกงคะแนน
- นิสิตผู้นั้นไม่โกงคะแนน
- ไม่ทราบ

ถ้านิสิตผู้นั้นไม่ได้โกงคะแนน ท่านคิดว่านิสิตผู้นั้นไม่โกงเพราะเหตุใด

- เพราะกลัวกรรมการจะจับได้ หรือคนอื่นจะทราบ
- เพราะเขาคิดว่าไม่ยุติธรรมต่อคนอื่น และละอายใจที่จะโกง
- ไม่ทราบ

ถ้านิสิตผู้นั้นไม่โกงคะแนนในการเล่น ท่านคิดว่าเขาจะรู้สึกอย่างไร

- ดีใจที่ไม่โกง
- เสียใจที่ไม่โกง
- ไม่ทราบ

ในการเล่นเกมนี้นักเรียนทราบว่าผู้ได้คะแนนมากกว่า ๑๐๐ จะได้รับรางวัลเมื่อใด

- ได้รางวัลทันทีในวันนี้ เมื่อเล่นเกมเสร็จแล้ว
- ยังจะไม่ได้รับรางวัล ต้องรอไปอีกอย่างน้อย ๒ สัปดาห์
- ไม่ทราบ

เพื่อนๆ ได้เล่าให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับการมาเล่นเกมที่ประสาณมิตรหรือไม่

_____ เล่าให้ฟัง

_____ ไม่ได้เล่าให้ฟัง

_____ จำไม่ได้

ถ้ามีเพื่อนเล่าเรื่องการมาเล่นเกมที่ประสาณมิตรให้นักเรียนฟัง เขาเล่าว่าอย่างไร

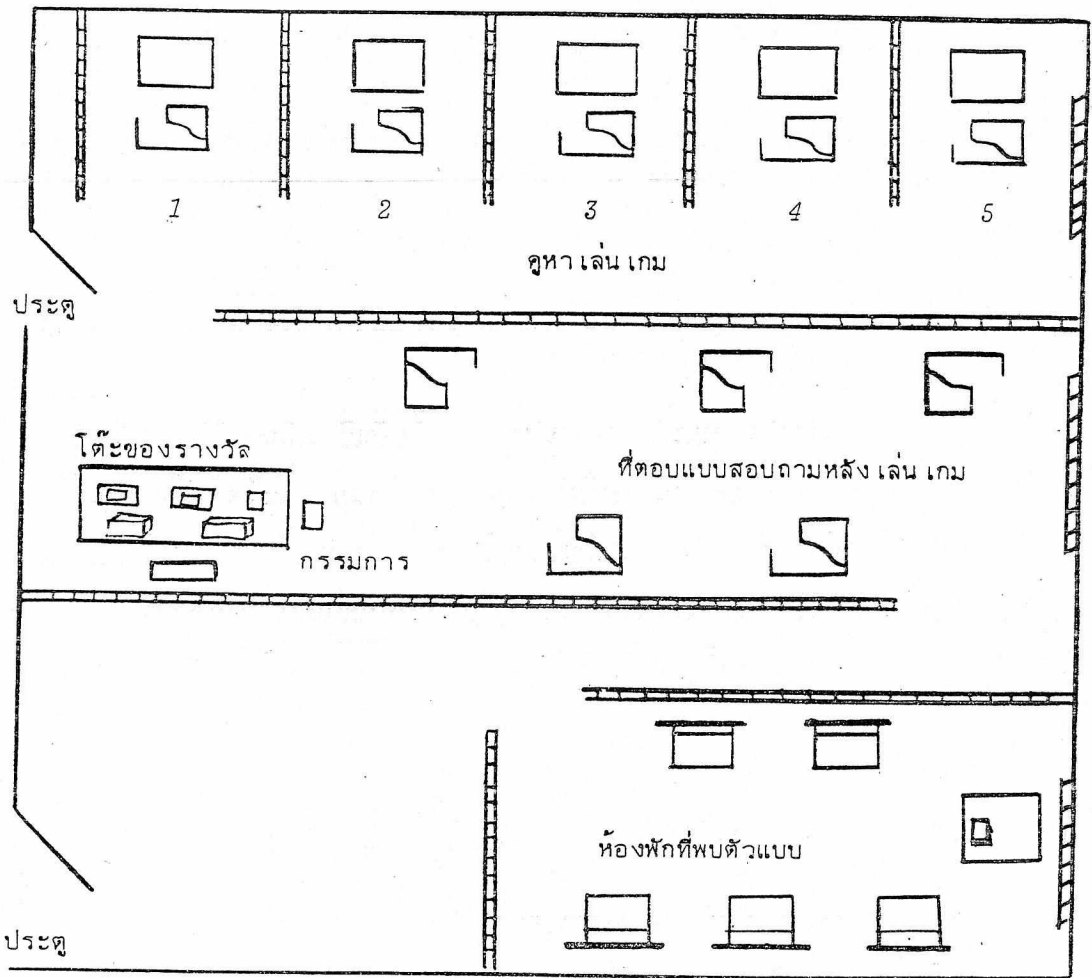
(ตอบ)

.....

.....

.....

.....

ภาพ แสดงแผนผังห้องปฏิบัติการ ในการทดลอง
มีนักเรียนแยกต่างหากจากกันทุกตอน

คำอธิบายวิธีเล่นเกม ผู้ทดลองกล่าวแก่ผู้ถูกทดลองทั้ง ๕ คนว่า

“ก่อนที่นักเรียนจะไปเล่นเกม ผมซึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมการ จะอธิบายวิธีการเล่นเกมอย่างย่อ ๆ เสียก่อน เกมนี้มีชื่อเรียกว่า “เกมลูกกอล์ฟแสงโชค” เกมนี้เล่นง่ายมาก นักเรียนเพียงแค่เอาลูกกอล์ฟหย่อนลงในช่องทางซ้ายมือ แล้วให้มันไหลไปเองภายในกล่อง ลูกกอล์ฟนี้จะวิ่งผ่านปุ่มไฟฟ้าหลายปุ่มภายในเครื่อง ปุ่มไฟฟ้าเหล่านี้เป็นชุมทรัพย์ซึ่งมีค่ามากน้อยต่าง ๆ กัน ถ้านักเรียนโชคดี ลูกกอล์ฟของนักเรียนจะผ่านชุมทรัพย์ที่มีค่ามาก แต่บางครั้งโชคไม่ดี ก็将通过ชุมทรัพย์ที่มีค่าน้อย ฉะนั้นนักเรียนต้องรอให้ลูกกอล์ฟไหลผ่านปุ่มไฟฟ้าดังกล่าวให้มากที่สุด จนกระทั่งมันหล่นออกมาข้างนอก หลังจากนั้น นักเรียนก็กดปุ่มสี่แฉงทางขวามือ ไฟแสดงคะแนนก็จะสว่างขึ้นมา นักเรียนก็จะทราบว่าได้คะแนนเท่าไรแล้วก็ให้บันทึกไว้ในกระตาศที่ผมเตรียมไว้ให้แล้วในห้องเล่นเกม ให้นักเรียนเล่นเช่นนี้ ๑๐ ครั้ง แล้วรวมคะแนนทั้งหมดเข้าด้วยกัน แล้วนำคะแนนรวมที่ได้นี้มาบอกให้ผมทราบ”

การแข่งกติกาและวิธีชนะรางวัล ผู้ทดลองกล่าวแก่ผู้ถูกทดลองทั้ง ๕ คนว่า

“ในการเล่นเกมครั้งนี้ เป็นการแข่งขันกับคู่แข่งของนักเรียน ซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนอื่น โดยมีกติกาว่า นักเรียนจะต้องได้คะแนนเกิน ๑๐๐ คะแนนขึ้นไป จึงจะมีสิทธิ์ได้รับรางวัล ถ้าหากนักเรียนได้ต่ำกว่า ๑๐๐ คะแนน รางวัลที่นักเรียนควรจะได้ ก็จะตกเป็นของคู่แข่ง สำหรับคู่แข่งของนักเรียนซึ่งเขาได้มาเล่นแล้ว ปรากฏว่าเขาได้คะแนนเกิน ๑๐๐ คะแนนทุกคน ซึ่งผมจะบอกให้นักเรียนทราบดังนี้

คู่แข่งของนักเรียนคนที่ ๑	ได้	๑๐๕	คะแนน
คู่แข่งของนักเรียนคนที่ ๒	ได้	๑๑๑	คะแนน
คู่แข่งของนักเรียนคนที่ ๓	ได้	๑๐๗	คะแนน
คู่แข่งของนักเรียนคนที่ ๔	ได้	๑๑๕	คะแนน
คู่แข่งของนักเรียนคนที่ ๕	ได้	๑๐๙	คะแนน

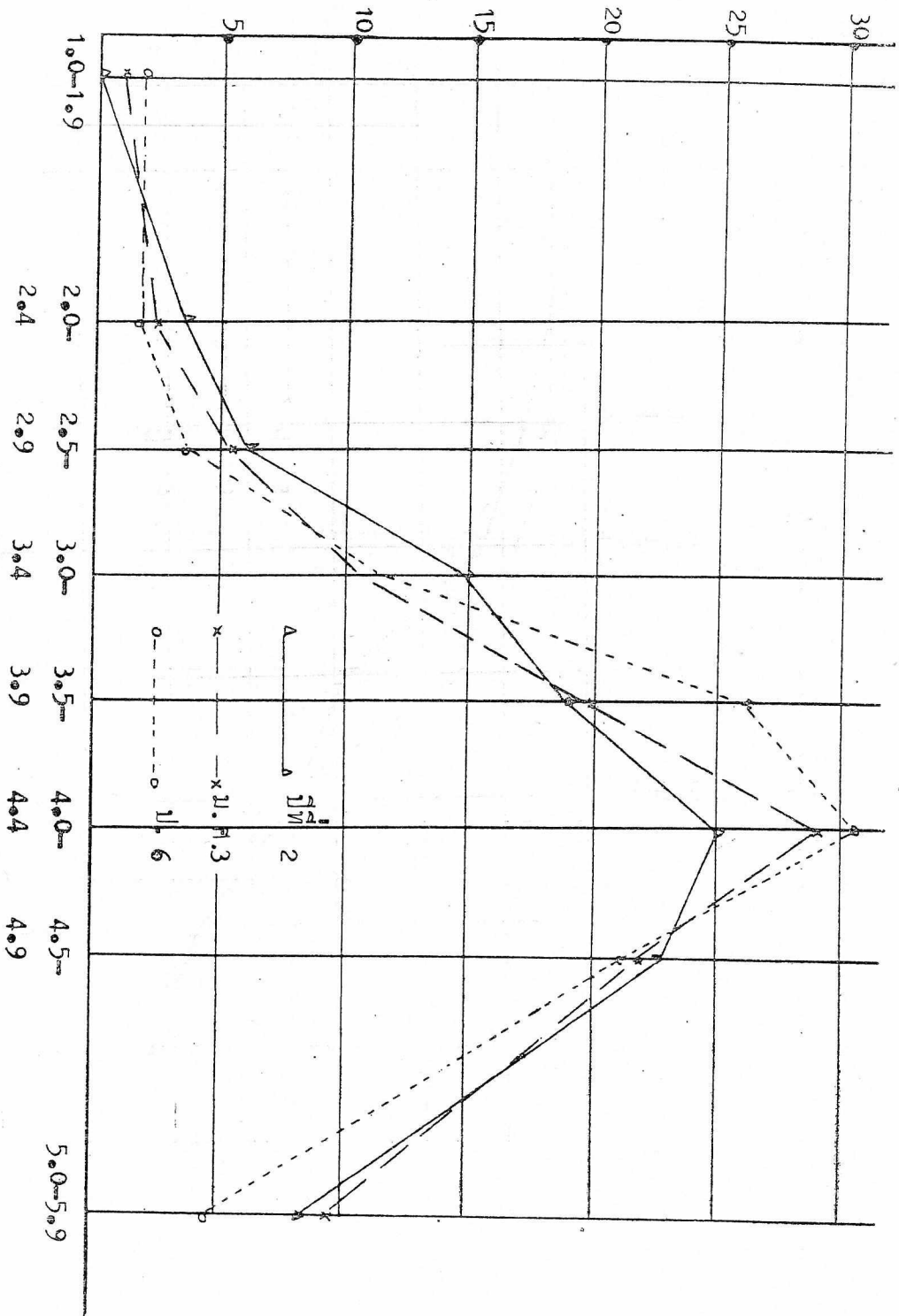
ดังนั้นนักเรียนต้องเล่นได้เกิน ๑๐๐ คะแนน นักเรียนจึงจะได้รับรางวัล ถ้าหากนักเรียน
ได้ต่ำกว่า ๑๐๐ คะแนน นักเรียนก็ไม่ได้รางวัล แต่รางวัลนี้จะตกเป็นของคู่แข่ง หมายความว่า
ความว่าคู่แข่งของนักเรียนจะได้รางวัล ๒ ชั้น ในขณะที่นักเรียนไม่ได้รางวัลอะไรเลย
ก่อนที่นักเรียนจะไปเล่นเกมจริงๆ ผมจะให้ให้นักเรียนไปดูเครื่องเล่นเกมเสียก่อน และผมจะ
สาธิตวิธีการเล่นให้ดูด้วย”

ภาคผนวก ค.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบางประการ ในการศึกษาภาคสนาม

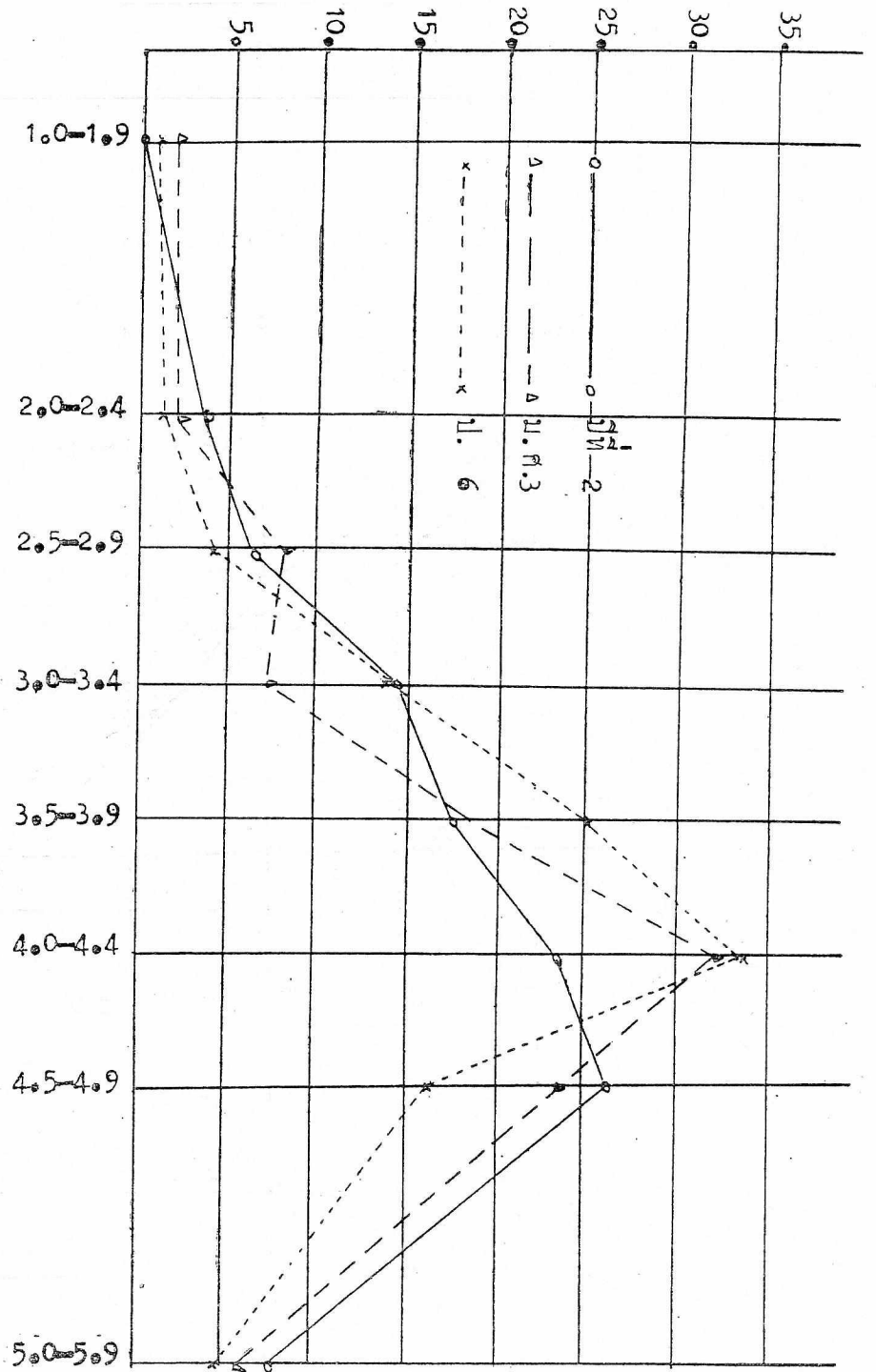
หน้า ๒๖๓ ถึงหน้า ๓๐๒

เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ

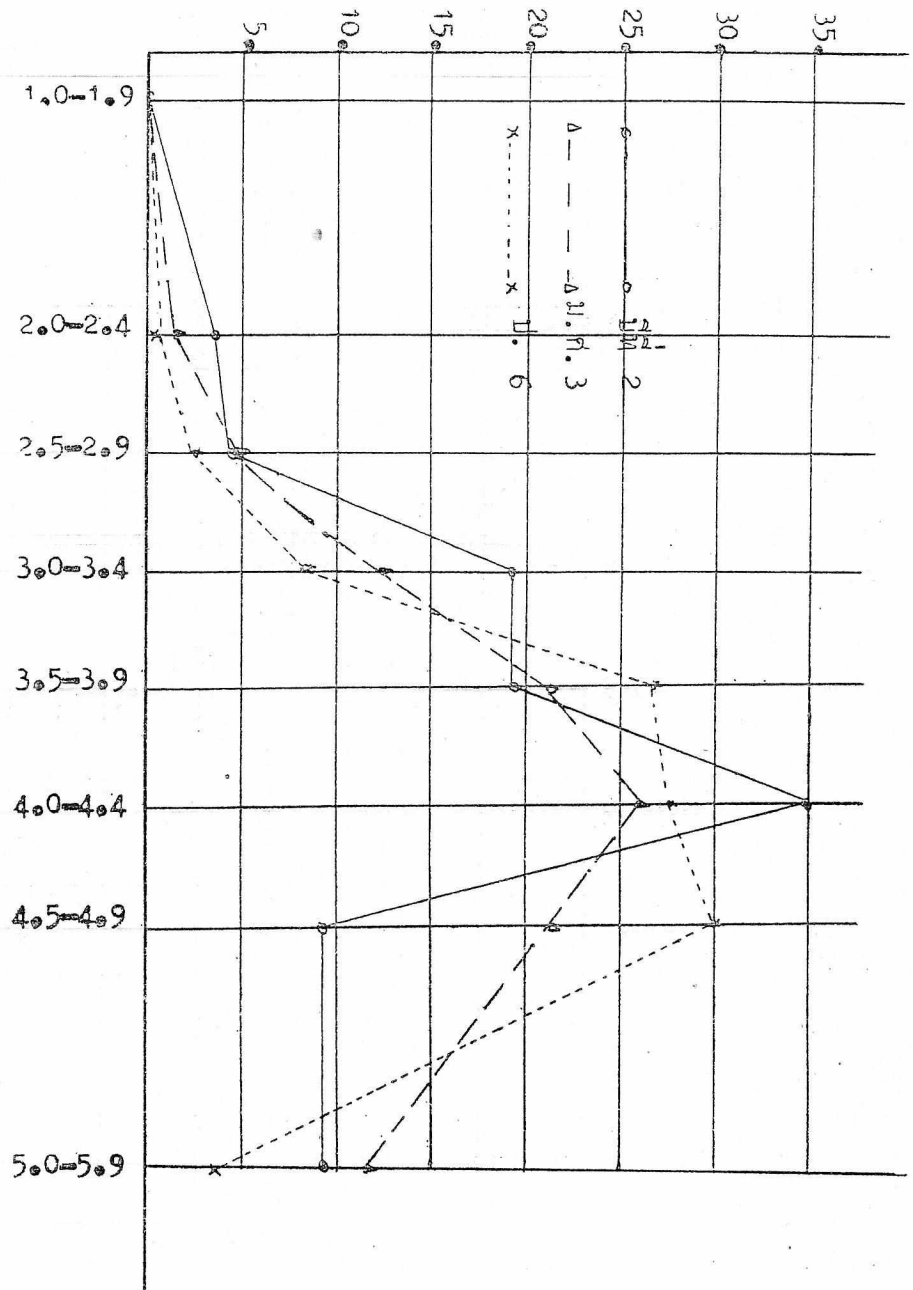
ระดับจริยธรรม
 ภาพ ๑ แสดงเปอร์เซ็นต์ของผู้มีจริยธรรมในชั้นต่างๆ แยกตามชั้นเรียน

เปอร์เซ็นต์ฝักรูป

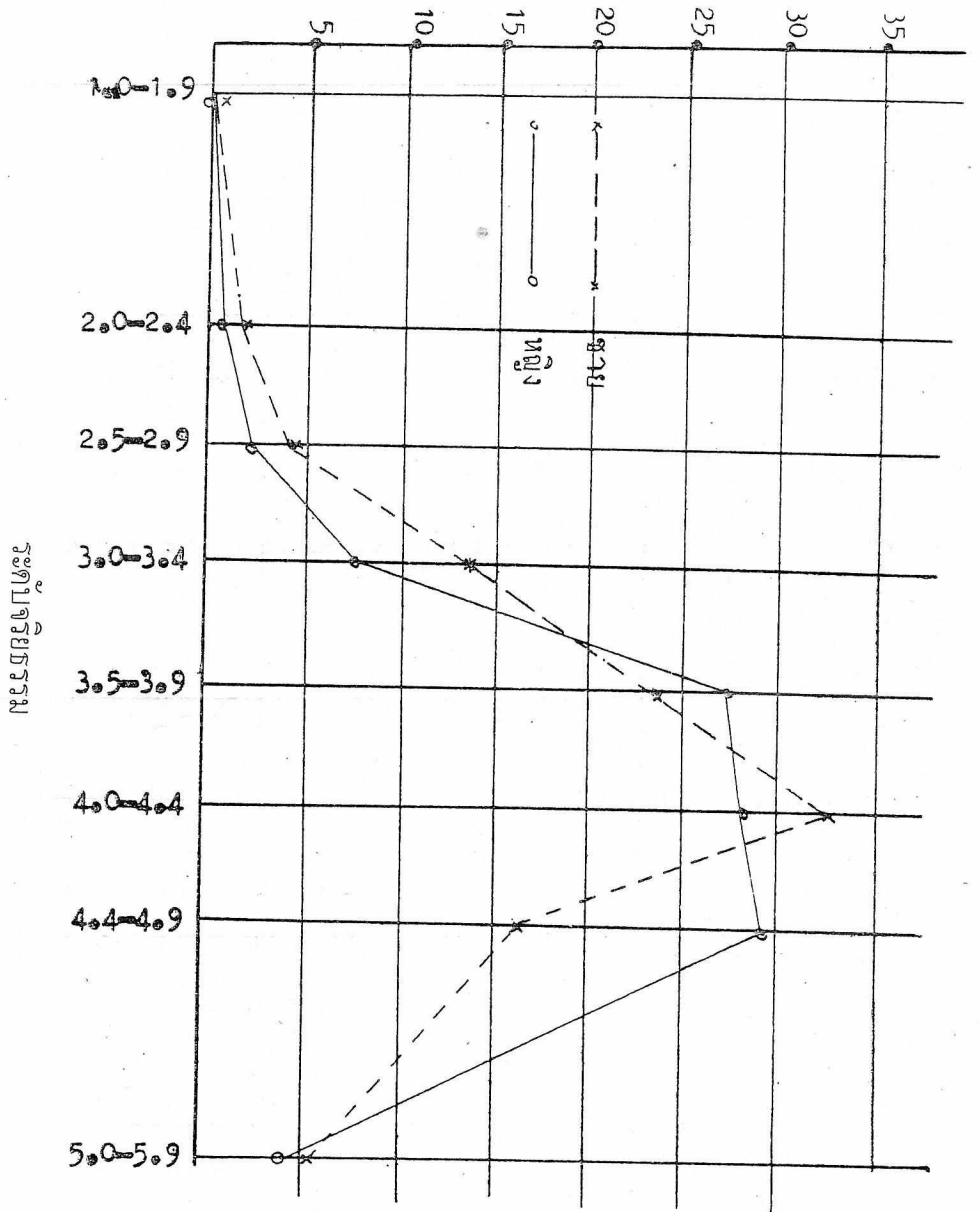
ภาพ ๒ แสดงเปอร์เซ็นต์ฝักรูปที่ขายตามระดับจริยธรรมต่าง ๆ แยกตามปีเรียน

เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ

ภาพ ๓ แสดงเปอร์เซ็นต์นักเรียนหญิงในชั้นเรียนระดับต่างๆ แยกตามชั้นเรียน

เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ

ภาพ ๔ แสดงเปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ ป. ๖ ผู้สมัครธรรมระดับต่าง ๆ แยกตามเพศ